

Svar:

Socialministeren har over for justitsministeriet oplyst, at socialstyrelsen i tiden fra bistandslovens ikrafttræden den 1. april 1976 indtil den 10. februar 1983 har modtaget ca. 1.300 indberetninger fra de sociale udvalg om behov for vedvarende hjælp til udlændinge efter bistandslovens § 4. I 125 af de ca. 1.300 tilfælde har socialstyrelsen truffet afgørelse om, at de pågældende udlændinge skal hjemsendes.

Spørgsmål 21:

»Ministeren bedes foranledige flertalsbetragtningen i betænkningen p. 225 uddybet («En indførelse af . . . af det offentlige».)«

Svar:

På det anførte sted i betænkningen anfører udvalgets flertal:

»En indførelse af en særlig let adgang til domstolsprøvelse af afgørelser i de sager, som er nævnt i mindretallets forslag, vil betegne et brud med dansk forvaltningsretlig tradition og give udlændinge en adgang til prøvelse af forvaltningens afgørelser, som ikke eksisterer for landets egne borgere. Denne fortrinsstilling vil blive særlig fremtrædende, hvis en udlænding normalt skal have beskikket en advokat, som betales af det offentlige.«

Ifølge grundlovens § 63 er domstolene berettigede til at påkende ethvert spørgsmål om øvrighedsmyndighedens grænser. Det fastslås således i denne bestemmelse, at forvaltningen i Danmark generelt er underkastet domstolens kontrol. Kontrollen omfatter som udgangspunkt al forvaltningsvirksomhed, hvad enten der er tale om udstedelse af forvaltningsakter eller generelle retsforskrifter, ligesom kontrollen omfatter såvel faktisk som retlig virksomhed.

Søgsmaal af denne karakter anlægges af den person, som afgørelsen vedrører. Sagen skal anlægges og behandles efter de almindelige regler om den borgerlige retspleje. Der vil kunne opnås fri proces til søgsmålet, hvis sagsøger opfylder betingelserne herfor i retsplejeloven, herunder at den pågældende skal have rimelig grund til at føre proces.

På nogle særlige forvaltningsområder er der som anført af mindretallet i betænkningen side 221 gennemført ordninger, hvorefter

det offentlige på begæring skal foranledige en sag indbragt ved domstolene. Det gælder således f.eks. prøvelse af administrativ frihedsberøvelse, herunder bl.a. tvangsfjernelse af børn efter retsplejelovens kapitel 43 a. Denne behandlingsmåde er gennemført til opfyldelse af bestemmelsen i grundlovens § 71, stk. 6, hvorefter lovligheden af en frihedsberøvelse, der ikke er besluttet af en dømmende myndighed, på begæring af bl.a. den, der er berøvet sin frihed, skal forelægges de almindelige domstole. Indbringelse af de pågældende sager for domstolene har i øvrigt ikke opsættende virkning med hensyn til afgørelsens gennemførelse.

Ifølge § 5 i lov nr. 203 af 11. juni 1954 med senere ændringer om folketingets ombudsmand har ombudsmanden indseende med, om de personer, der omfattes af hans virksomhed, gør sig skyldige i fejl eller forsømmelser under udøvelsen af deres tjeneste. Ombudsmandens reaktionsmuligheder er opregnet i lovens § 9. Han kan bl.a., selv om et påklaget forhold ikke giver anledning til påtale, altid fremsætte sin opfattelse. Ombudsmandens udtalelser er ikke retligt bindende for forvaltningen, men i langt de fleste tilfælde følges hans henstillinger.

Finder ombudsmanden, at prøvelsen af et påklaget forhold henhører under domstolene, kan han bl.a. henstille, at der meddeles klageren fri proces, jfr. således § 6 i instruks for folketingets ombudsmand.

Spørgsmål 36:

»Hvad er baggrunden for, at ministeren ikke vil ligestille A- og B-flygtninge i henseende til opnåelse af opholdstilladelse, i udvisningssager etc.?«

Svar:

Efter lovforslagets § 7, stk. 1, har udlændinge, som er omfattet af flytningekonventionen, og som befinder sig her i landet eller på grænsen og har behov for beskyttelse her i landet, som udgangspunkt et retskrav på opholdstilladelse i Danmark. Det samme gælder udlændinge, der er kommet hertil som led i en aftale med FNs flygtningehøjkommissariat eller lignende international aftale. Disse personer betegnes som A-flygtninge.

Afslag på asyl til personer, der påberåber sig at være omfattet af lovforslagets § 7, stk.